

REDAKCIJA
ir Administracija;
Calle Cerrito 1037
Buenos Aires

Prenumeratą, aukas
ir korespondencijas
siųsti J. Bukevičiaus
vardu tuo pačiu
adresu.

BALSO

PRENUMERATOS KAINA
metams:
Argentinoj
ir visoj Amerikoj
4 pesai

Lietuvoj
ir kitose šalyse
2 doleriai.

ARGENTINOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS
LEIDŽIA PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ DRAUGIJA "LIETUVA"

Nr. 5

Pentkadienis, 30 gruodžio 1927 m., Buenos Aires.

Metai I

SVEIKINAME SU NAUJAIŠ METAIS VISUS "BALSŲ" BENDRADARBIUS, SKAITYTOJUS, PLATINTOJUS IR VISUS ARGENTINOS LIETUVIUS!!!

BAIGIANT SENUS METUS, MES NORĖTUMĖM, KAD ATEINANČIAIS METAIS MŪSŲ LAIKRAŠČIO SKAITYTOJŲ IR PLATINTOJŲ SKAIČIUS IR TOLIAU TAIP AUGTŲ KAIP IKI ŠIŲ LAIKŲ, TUOMET MES JŲ GALĖTUMĖM PADIDINTI IR PATOBULINTI.

TIKĖDAMIES PARAMOS IR UŽUOJAUTOS IŠ MŪSŲ TAUTIEČIŲ PUSĖS, MES PRADĖSIM ME NAUJUS METUS SU SVIESIA VILTIMI DEL MŪSŲ LAIKRAŠČIO ATEITIES.

VISIEMS "BALSO" RĖMĖJAMS, AUKOTOJAMS IR BENDRADARBIAMS TARIAME ŠIRDINGĄ AČIŲ UŽ SUTEIKTĄ PARAMĄ IR TIKIMĖS, KAD IR ATEITY JIE MŪS NEUŽIŠIRS.

IŠ ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMO

MARTINEZ DE HOZ, F.C.O.
Š.m. gruodžio mėn. 11 d. darbininkas lietuvis Fricas Svabėdys važiuodamas kviečių vežti susižeidė koją, tuojaus buvo nugabentas pas gydytoją prie stoties, kur gydytojas rusus su teikė pirmutinę pagalbą. Šiam darbininkui už sirgimo laiką bus mokama pusė algos. Čia policija prie darbininkų gerai atsineša ir todėl lengvai galima išieškoti atlyginimą už sirgimo laiką, tik susirgus arba susižeidus tuojaus reikalinga jai pranešti, o geriausia kreiptis pas minėtą gydytoją, kuris nemokantiems kalbos patarpininkauja.

J. Atkočiūnas.

ROSARIO, de S-ta Fe
Šia gyvena namas lietuvių imigrantų skaičius. Jie apsigyvenę daugiausiai Villa Diego ir Saladillo. Su

darbais padėtis beveik tokia kaip ir visoje Argentinoje, kartais tenka gauti neblogas ir gerai apmokamas darbas, o kartais reikia pasidėti ir višai be darbo. Kurie seniai čia gyvena - tiems geriau sekasi darbas gauti, blogiau naujai atvykusiems. Čia lietuviams gal daugiau susipratę kaip kitur, nes gyvena kelios lietuvių organizacijos ir ateityje numatoma, kad jų skaičius dar padidės. Organizacijos tarp savęs nesipeša ir dirba sutartinai, tik kartais yra trūkdomas darbas imant politiką ir ekonominius dalykus; būtų gerai mesti politikavimą ir susirūpinti grynai ekonomiais ir kultūriniais reikalais. Lietuvių laikraščiai šia skaitomi, nes ateina keliolika "Balso" ir "Rytojaus" egzempliorių, o taip pat keletas iš Lietuvos ir Šiaur. Amerik. P. Dailidonis.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

MASKVA, 29. XII. (International). Odesoj nužudytas italų vice-konsulas p. Francisco Cozzio, 74 metų amžiaus. Lavonas atrastas gatvėj, kuriam galva sudaužyta, matomai, kokiu nors sunkiu įrankiu. Lavonas buvo beveik nuogas, visas apiplėštas, net išlupti ausiniai dantys iš burnos.

PARA (Brazilija), 29. XII. Šį rytą sprogo dinamito bomba, ties gubernatoriaus p. Dionisio Bentes rūmais. Užmušty nė sužeistų nėra, padaryti nuostoliai nežymūs. Policija daro žygius įvykio autoriams surasti.

NEW YORK, 29. XII. Šiandieną gatvėje Broadway gaisras sunaikino 8 aukštų namą. Nuostolių priskaitoma vienas milijonas du šimtai penkiasdešimt tūkstančių dolerių sumai. Gaisrui kilus apie 50 žmonių gresė mirties pavojus, bet iš jų tik vienas tapo sužeistas, kiti laimingai išsigelbėjo.

NEW YORK. Policija gavo anoniminį laišką, kuriame grėsinama susprogdinti Kriminalio Teismo rūmus. Nors manoma, kad laiškas yra šposas, sufabrikotas nieko blogo nemanančio žmogaus, tačiau policijai įsakyta budriai saugoti visus valstybinius ir viešus namus ir sulaukyti ištyrimui kiekvieną įtartina asmenį valstybinių namų rajonuose.

BERLYNAS, 29. XII. Bedarbių skaičius Vokietijoje siekia 831 000 žmonių.

BUENOS AIRES, 29. XII. Šiandieną ties kampu gatvių Rivadavia ir Pichenta susidūrė autobusas su tramvajumi. Sužeista 2 asmenys.

ROSARIO, 29. XII. Šiandieną apie 11 val. sudegė maišų fabrikas, kuriame dirbo apie 100 darbininkų. Nuostolių padaryta virš 150 tūkstančių pesų. Fabrikas buvo apdraustas keliose apdraudimo įstaigose viso 165 tūkstančių pesų sumai. Sulaukyti du fabriko savininkai ir įgaliotinis, kurie įtariamai padegime.

PATAGONES, B.A. Pranešama apie nepaprastai žiaurų žmoginimą su 14 metų vaiku. Apie 5 metus atgal ūkininkas Manuel Antonio Urquiola su savo žmona paėmė iš našlaičių prieglaudos Bahia Blanca berniuką vardu Roberto Rodriguez. Del nežinomą priežastį šeima elgėsi su vaiku nepaprastai žiauriai ir š.m. rugpjūčio mėn. tas jų žiaurumas pasiekė aukščiausio laipsnio, kada vaikas buvo prištas 5 metrų ilgio rėžiu prie medžio sodne. Nieku nepridengtas nuo oro permainingi jis taip buvo laikomas 4 mėnesius kol šio mėn. 20 d. naktį jam pavyko nutrakti rėžį ir po 24 val. kelionės pasiekti p. Esteban Castro ūkį. Čia jį pavalgindino ir davė pasiūsi, o vėliaus nuvedė į policiją. Policijai vaikas papasakojo, kad su juo buvo žiauriai elgiama, valgyti gaudavo tik vieną kartą į dieną, o gerti gaudavo tik šūrų vandenį.

1928 m. Sausio mėn. 7d. (šeštadienį) draugija "Lietuva" salėje "Libre Italia" calle O. Gorman 108, Avellane da ruošia didelį

S O K I Ų V A K A R Ą

šioje programoje:

1. Šokiai, žaislai, skrajukė ir kiti įvairumai.

2. 1927 m. Lietuvos politinė ir ekonominė apžvalga: kalbės P. Paliukas Pradžia lygiai 8 val. 30m. vakaro. Įėjimas: vyrams 1 pesas - moterims veltui.

Rengimo Komisija.

Atvyko iš Lietuvos gydytojo pad. S. ŠTABINSKAS

atvežė visokių lietuviškų knygų, ka lendorių ir t.t.

Knygas ir kit. galima gauti kasdien nuo 8-10 val. ryto, o šventadieniais nuo 8 iki 1 val po pietų.

Prasoma kreiptis šiuo adresu: Calle Rivera 436, Pineyro-Avellane da, prov. Buenos Aires.

JEI NORI ŽINOTI KAS DEDASI PIAČIAE PASAULYJE, SKAITYK BALSĄ

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

TRAUKINYS NUPIOVĖ GALVA

Lapkričio m. 27d. 9 val. Joniškio stoty išeinant garv. žiui 52 Nr. iš dėpo papuolė po tanderiu, techninio agento Sperskio motina pil. Juzevičienė Teodora 65 metų amžiaus. Nelaimingajai traukinys nupiovė dešiniąją ranką ir galvą.

SUITI DU LENKŲ ŠNIPAI

Šiomis dienomis kriminalinė policija susekė atvykusius iš Vilniaus krašto lenkų šnipus: Kaniauskaitę Benigną ir Svobodžinską Stanislovą, kuris iš pradžių buvo pasivadinęs kita pavarde. Paskutinis yra senas įgudęs šnipas. Sulaukytasis pareiškė, kad jis esąs vokiškis, atvykęs ieškoti uždarbio ir temokas vokiškai kalbėti. Tačiau kriminalinė policija jam įrodė, kad jis yra Stanislovas Svobodžinukas, kuris Vilniui verbavo žmones ir juos mokino šnipinėti, o vėliau siųsdavo Lietuvon. Kadangi pas kutiniu laiku kriminalinė policija išgandė jo siustuosius agentus, tai jis rizikavo šį kartą pats vykti Lietuvon ir iširti priežastis anų nepasisekimo. Be to jis turėjo ir kitų uždavinių. Lietuvoje Svobodžinukas buvo susektas ir suimtas.

Abu šnipri patalpinti Kauno sunkiųjų darbų kalėjiman, o kvota perduota Karo Teismo Valstybės Gynėjui.

Sąryšy su tuo yra padaryta ir kiti areštų.

NUTEISĖ

Rokiškyje teismas teisė dviejų merginų iš Naujasodės kaimo Juodupio valsč. Rokiškio apskr. bylą. Tos dvi merginos buvo labai susipykusios, be sivaržydamos del vieno jaunikio ir viena jų kitai vitrioliumi smarkiai nuplikino kitai veidą. Teismas degintą nubaudė pusketvirtų metų sunkiųjų darbų kalėjimo ir priteisė sumokėti nukentėjusiai puseptinto tūkstančio litų atlyginimo už sužalojimą.

LAVONAS RAVANUS STOTIJE

Š.m. Lapkričio mėn. 29d. 12 val. Lavonas stotieje rastas vyro lavonas. Apžiūrėjus jo dokumentus pasirodė buvusis garvežio mašinistas Galvanuskas Antanas.

Alytaus apskrities gydytojas konstatavo, kad Galvanuskas mirė nuo apopleksijos.

RUSŲ UŽSAKYMAI LIETUVOJE

Lapkričio mėn. 29 dieną tarp rusų prekybos atstovybės Lietuvoje ir brolių Filmanų firmos sudaryta sutartis del patiekimų Sovietų Rusijai metalinių dirbinių 1.500.000 litų sumai.

PROJEKTAS

Ministerių Kabinetai patiekta Vidaus Reikalų Ministerijos Emigracijos Referentūros valstybinio emigracijos biūro projektas, specialės komisijos siuntimo į patogesnes emigracijai iš Lietuvos šalis sumanymas, Lietuvos konsulato Brazilijoje klausimas ir siuntimo Lietuvos delegacijos į tarptautinę emigracijos konferenciją Kuboje 1928m. pradžioje.

KAILIŲ PIRKLIAI VAGYS

Per Skirsnemunę važiuo žmogus iš Jurbarko važdamasis avių kailių. Keletas Skirsnemunės pirklių susistabė važiuojus norėjo tuos kailius nupirkti, bet nesuderėjo del kainos ir žmogus nuvažiuo toliau. Pavažiavęs už miestelio, apsižiūrėjo, kad kailiai dingę nuo vežimo. Grižo atgal, bet nei pirklių nei kailių nerado. Pranešė apie tai Jurbarko policijos nuovados viršininkui, kuris įsakė miestelio pirkliams, kad kailiai būtų iki ryt dienos pristatyti ir iš tikro kitą dieną iš ryto pavogtieji nuo vežimo kailiai buvo pristatyti nuovadon ir sugrąžinti nukentėjusiam.

ARKLYS ANT AUTOBUSO PEČIAUS

Lapkričio mėn. ties Garliava autobusas susitiko su vežimu. Arklys pasibaidė ir užsoko ant mašinos. Arkliui sulaužyta koja, aplandyta autobuso mašina, žmonės liko sveiki.

ARKLYS ĮSPYRĖ ARTOJĄ

Vidutaičiai. (Nuopolis) Buvusiam rentininkui E. Šimkui bearian dirvą koku tai būdu arklys įspyrė į galvą ir taip stipriai, kad nelaimingas paliko begulį be žado. Laimai, netoli lauke darbavęsis jo kaimynas, pamatęs jį begulintį, atsikubino į pagalbą, ir pargabono jį namon. Buvo kuogreičiausiai pašauktas gydytojas, ir tik jam susiuvus ir aprišus žaizdą, sužeistasis teatsipeikėjo. Yra vilties, kad jis pasveiks. Jis turi 67 metus.

DAR DEL DRAUGIJOS LIETUVA FAŠISTIŠKUMO
Rašo J.Bukovičius

ŽEMĖS ŪKIS ARGENTINOJE
Rašo J.Skinkis

Iš kur yra kilęs šis pravad - žiavimas?
Turbūt jau visiems žinoma yra, kad šis nesimpatingas pravadžiavimas yra kilęs iš Apšvietos draugijos ir Ryto ječių, jeigu tik jų tarpe ir pasilik ty, tuomet apie tai kalbėt netekty, bet kiekviena propaganda taip pat agi tacija, nežiūrint ar ji teisinga ar prasimanyta, randa vietos ir sudaro savotišką nuotaką visuomenėje.
Todel ir nenuostabu, kad tarpe lie tuvių visai nepriklausančių jokiai or ganizacijai, arba priklausančių gry nai pašalpinėms, randasi tokių, kurie linkę manyti, kad draugija "Lietuva" tikrai fašistinė arba abejodami lau kia kas iš jos bus toliau.
Šio pravadžiavimo priežastys.
Trumpai nusakyti priežastis, ku rios duoda šiam pravadžiavimui pag rindo ir pasistengsiu panagrinti ar jame yra nors kiek tiesos.
Visiems gerai žinoma, kad dabar Lietuvoje viešpatauja fašistai, smur to keliu valdžią pasigrobo ir kad vi si Lietuvos kalėjimai perpildyti ne kaltais darbininkais, pirmais savano riais už Lietuvos nepriklausomybę ir įvairiais visuomenės veikėjais. Tos fašistinės lietuvių valdžios konsu las Argentiniui p.J.Skinkis yra drau gijos "Lietuva" nariu.
Ar draugija "Lietuva" yra kon sulo draugija?
P.Konsulas yra vienas iš šios dr. įkurimo iniciatorių. Esant dr-jai vy stymosi stadijoje, leido naudoti susi rinkimams savo butą beveik per metus laiko be to, būdamas turtingesniu už kitus dr-jos narius, dažnai ja šiuo bei tuo suselpdavo, bet manyti, kad dr-ja "Lietuva" yra konsulo dr-ja bū ty labai neįsivaizduojama, nes nuo pat dr-jos įsikūrimo pradžios iki šiam lai ku p.konsulas vadovaujamos reikšmės neturėjo ir neturi. Jis nė vienos val dybos sąstatan neįėjo ir nė viena val dyba jo įtakoj nebuvo, dargi atvirks čiai, pasitaikydavo, kad kas nors iš valdybos narių su p.konsulu gyveno asmenė nesantaikoj.

Ar p.konsulas skūndžia vietos valdžiai ir įstaigoms lietuvius darbininkus?
Daug kartų Rytojus rašė be to te ko girdėti ir šiaip kalbant apie kon sulo skundimus lietuvių darbininkų vietos valdžiai ir įstaigoms, bet nie kas ir nė vieną kartą nenurodė fakty. Tiesa buvo lietuviui iš darbo atleid žiami ir areštuojami, labai gaila, bet kas tame kaltas visgi man neaišku. Stengianties surinkti žinias, girdė jau visokių nuomonių, vieni kaltina konsulą, kiti sako kad lietuviui pa tys vieni kitus įskundžia, bet tikrų žinių nėra, o neturint faktų į tairea guoti negalima.
Remienties žmonių kalbomis reikėty konsulą prašalinti iš dr-jos narių skaičiaus ir paskelbti jam boikotą, bet dar pakartoju, kad teisti žmogų neturint faktų, o tuščiomis kalbomis būtų labai neteisinga ir net nesamo ninga.
Taigi ponai, kurie gvildena spau doje tokius opius lietuvių darbinin ky klausimus ir užsipuldinėjat, kad dr-ja "Lietuva" į tai neraguoja-duo kitę faktus apie ty nemalonių nuoti kių priežastis, o tada pamatysime ar dr-ja "Lietuva" į tai reaguos ar ne? Aš manau, kad taip ir jos, kaipo be partyvės, protesto rezoliucijos grei čiau ras atgarsį, bet kokioj Lietuvos valdžioj, negu komunistinės, nes komunistų protesto rezoliucijos, fašis tinės valdžios akyse, konsulo garbės nežemina, o atvirksčiai-kelia.
Kodel dr-ja "Lietuva" neboiko tuoja fašistinės valdžios konsulo? Į šį klausimą atsakyti labai leng va. Delto, kad dr-ja yra nepolitinė o bepartyvi ir to padaryti neleidžia jos įstatai. Bepartyvės dr-jos ma riais gali būti kaip fašistai taip ir komunistai, jeigu tik jie pasižada dr. nario vardu neliesti politinių klau simų. Be to J.Skinkis yra paskirtas konsulu Argentiniui dar krikščionių de mokratų, juo buvo prie liaudininkų ir dabar prie fašistų valdžios. Del aiš kumo pridursiu, kad konsulas yra val

Numatoma, kad prie kolonijos pa tys kolonistai įsteigs kooperatyvą, kuris skolins reikalingus žemės ap dirbimui įrankius už tam tikrą atly ginimą ir tarpininkaus pirkime ir par davime žemės ūkio produkty.
Tolimesni žemės valymo darbai pa rodė, kad prirengtą sėjimui žemę jau nebus galima pardavinėti po 80 pesų ha, knip buvo numatyta ir išskaitliuo ta, nes paašikėjo, kad nuvalymas nuo krūmų ir medelių apsieina maždaug po 140 pesų ha, priežastis tokio brangu mo glūdi tame, kad ten osamų nedi delių medelių kamienai tęsesi dar ge rokni po žeme neskaitant giliai įlei sty šakny; išrauti tokį medelį gana sunku yra. Pasirodė, kad panašių me delių auga gana daug netik prov. Rio Negro, bet ir prov. Chubut, todėl no rinties pirkti šiose provincijose žė mės, reikia ty gerai atsiminti. Stei gėjai kolonijos "La Alina" (Cooperati va de Colonos Agricolas, Perū 338Cap) atsižvelgdami į virš minėtas aplinky bes, ir žinodami, kad prisieity la bai brangiai parduoti prirengtas ūki žemes ir nenorėdami suvedžioti žmonių nutarė tolimesnius darbus sakytoj ko lonioj sustabdyti ir ieškoti tin - dininkas, o boikotuoti valdininką, del to, kad bloga valdžia, būtų nesamo - ninga, juk ir Lietuvoj yra daug val dininkų pas fašistustaciau niekas jų neboikotuoja.
Be aukščiau pasakyto, palaikymas santykių su konsulu turi praktinės reikšmės. Jeigu konsulato nebūty vi sai, tuomet gal ir reikalai būtų tvar komi kitai, bet kada yra, tai vietinės valdiškos ir privinės įstaigos su juo skaitosi ir reikalauja, kad vi sokie lietuvių dokumentai būtų jo pat virtinti, nes tik tuomet įgauna lega laus dokumento teises. Draugijoms pri sieina nuolat išdavinėti savo nariam įvairius dokumentus arba rekomendaci jas, knip del darbo gavimo taip irki tais reikalais, šie dokumentai turi būti konsulo patvirtinti, nes priešin gai su jais nesiskaitoma. (Bus daugiau)

klamų kolonijoms žemių kitose prov. Žemė naujoms kolonijoms numatoma Bu enos Aires ir Kordobos provincijose. Kada galutinai viskas paašikės, pa sistengsiu apie tai smulkiau praneš ti "Balse".
Turintiems kiek daugiau pinigų, pakol galima dar pasinaudoti koloni zacijomis Ferro Carril Oeste, kurios buvo skirtos vien italų kolonistams, bet gautas Gelžkelio Administracijos sutikimas užleisti keletą ūkių ir lie tuviams. Minėtos žemės randasi prie stoties kilometro 658 F.C.O. Arizom teritorijoje La Pampa Central, iš abiejų pusių minėto gelžkelio. Ūkių didumas nuo 183 iki 226 ha. Gelžke lio F.C.O. Valdyba kolonistams duoda mūrinių namų iš trijų kambarių, vieną šulinį su malūnu del keturių ūkių, žė mės ūkių įrankių už 1.400 pesų, arkli ūių darbinį už 1.200 pesų ir pirmus metus kas mėnuo po 100 pesų valgiui, be to duoda iš savo sandėlių provizi ją ir sūklas. Laukai vietomis apaugo gana dideliais medžiais, medžius roi kia nukirsti ir išrauti su šaknimis. Už sukaptas ir atvėžtas nustatytom vietom nukirsty medžių malkas, Gelž kelio Valdyba moka po 4 pesus už toną. Gaunant ūkį reikia įnešti Gelžke lio administracijai 2.400 pesų (da bar sumažinta iki 1.600 pesų). Minė tai žemei yra užtrauktos dvi ipote kos; viena valdžios sumojo 12.800 pe sų 33 metams iš 8% išmokant po 512 pesų kas pusmetis ir kita-gelžkelio sumoje 9.700 išmokamą 5 metų laiko tarpyje. Tokiu būdu: antrais, tre čiais, ketvirtais ir penktais metais mokama po 1.900 pesų ir šeštais 2100 pesų. Pinigai reikia mokėti ne išsyk bet 2 ratomis, kas pusmetį. Pirmas mokesnis įnešamas pabaigoje 18 mėn, arba už pusantrų metų nuo dienos pa sirašymo sutarties. Atsiskaitymas iš kitos sutoiktos paskolos prasideda 7 metais t.y. atsiskaičius iš suteik tos gelžkelių ipotekos.
(Bus daugiau)
Šio straipsnio pradžia trečiamo ir ketvirtame numerį.

FAŠISTINIS PERVERSMAS LIETUVOJE

Kaip patys fašistai giriasi, taip ir apskritai yra išsivysčiusi nuomė, kad fašistai padarė Lietuvoje per versmą be jokio aktyvaus pasipriešimo iš kariuomenės pusės. O tas pasipriešinimas buvo gana aktyvus iš kai kurių kariuomenės dalių ir jeigu neprieita prie kraujo praliejimo, tai tik dėka kai kurioms susidėjusioms aplinkyboms ir dėka visiškam neveik lumui buvusios vyriausybės. Čia su teiksiu žinių kaip N. artilerijos pul kas reagavo į gruodžio mėn. 17 dien. perversmą.
Netoli Kauno, laikinosios Lietu vos sostinės, yra Kėdainių miestelis. Pats miestelis randasi labai gražio je vietoje ant Nevėžio kranto, kurse novėje buvo garsi kunigaikščių Radvilų pilis. Vieta, tiesa, graži, bet pats miestelis purvinas ir žydu apgy ventas knip visi Lietuvos miesteliai. Prieš karą Kėdainiuose stovėjo rusų artilerijos dalys, o dabar ten stovi Lietuvos kariuomenės N. artilerijos pulkas. Šis artilerijos pulkas sąži ningai atlikęs savo pareigas Lietu vos valstybės kūrimosi metu, apstijo Kėdainių kareivinėse, ir visuomet buvo pasirėngęs reikalui esant tink mai atremti Lietuvos priešus. Kiek vienoje kariuomenės dalyje, jos inte

ligenciją ir dvasią sudaro karinin kai, koks karininkų sąstata, koks jų nusistatymas-pažiūros, tokia ir ka riuomenės dalis. Į kariuomenę suci na vyrai žaliukai iš sodžių ir jeigu karininkas ne tik viršininkas, bet ir geras pedagogas, jis visuomet mokės tinkamai savo kareivius pažinti, ar čiau prieiti prie jų sielos ir įkvėp ti tą ką jis pats jaučia. N. artilerijos pulko karininkų sąstata buvo įvairių pažiūrų žmonės, bet visų vie nas tikslas-tinkamai ir sąžiningai re kalui atsitikus patarnauti tėvynei ne paisant nė savo gyvybės. Politikavi mas ardo kariuomenės drausmę bei tvar ką ir kenkia valstybei. Tą suprasdam i N. art. pulko karininkai politikos vengdavo ir gal todėl apie ruošiamą gruodžio 17d. perversmą niekas iš jų nežinojo iki pat perversmo dienos, o ramiai sau kiekvienas dirbo kasdieni nį darbą. Gruodžio 17d. apie 12val. buvo gauta iš Panevėžio I-mos Karo Apygardos šio turinio telefonograma: "Laikinosios karo valdžios įsakytas šiandieną pradėjau eiti I-mos Karo Apygardos Viršininko pareigas, todėl įsaknu pildyti visus mano parėdymus ir įsakymus. Pasirašė pulkininkas Ta mošauskas." Ši telefonograma visam N. pulkui buvo kaip perkūno trenkimas

giedroje, nes niekas negalėjo supras ti iš kur atsirado ta laikinoji karo valdžia, kuri paskyrė apygardos vir šininku pulkininką T. Pulkas težino jo tik vieną teisėtą Lietuvos vyriau sybę seimo pastatytą, kuri iš rinko visa lietuvių tauta ir tik tos vyriau sybės pulkas prisiekė klausyti ir jos įsakymus pildyti. Gal ištikrųjų būtų reikėjo ilgai sukti galvas, išaiški nimui tokio netikėto atsiradimo Lie tuvoje laikinosios karo valdžios, bet paašikėjo kada atvyko pulkininkas Ja kaitis, kuris buvo paskirtas teisėtos vyriausybės I-mos Karo Apygardos vir šininku ir kurį visas pulkas gerai pa žino. Pulkininkas Jakaitis buvo Kau ne, dalyvauti gruodžio 17d. preziden to Dr.K.Griniaus gimimo sukaktuvėse, bet žinoma, neteko joso dalyvauti, rei kėjo pabėgti nuo padariusios naktų perversmą laikinosios karo valdžios. Jis atvykęs į Kėdainius pranešė susi rinkusiems viso pulko karininkams ir kareiviams, kad šią naktį nusipoliti kavusių karininkų būrelis, padedant visokiems tamsiems gaivalams apgau lingu būdu išvedė Kaune stovinčias ka riuomenės dalis būk tai komunistų su kilimo malsinti ir tuo pasinaudojė arėstavo prezidentą ir visą vyriausy bę, išvaikė seimą ir pagrobė į savo rankas valstybės vairą. Pulkininkas Jakaitis pasmerkė pulko akyvaizdoje

smurtininkų darbus ir įsakė tuojau ruoštis pulkui kovon, kad tinkamai atremti smurtininkų bandas jei to kios manyty pasirodyti Kėdainiuose, o sulaukus paspirties iš kitų kariuo menės dalių, ypatingai pėstininkų, (artilėrijai vienai sunku be pėsti ninkų kovoti) eiti Kaunan išvyti smur tininkus ir atstatyti teisėtą vyriau sybę. Pulko karininkai ir kareiviai įpratę visuomet klausyti ir pildyti savo viršininkų įsakymus ir jausdam i, kad Lietuvai grėsia didelis pao jus-tuojau pasiruošė kovon ir perpo rą valandų pulko baterijos jau stovėjo pozicijose laukdamos pasirodant smurtininkų, kad tinkamai juos pavi šinus iš savo patrankų. Šis pulko žy gis buvo pastebėtas fašistinių sni py ir apie tai buvo pranešta Kaunan Išvengti tolimesnių snipinėjimų ir palaikyti Kėdainių mieste ir apylin kėse tvarką, pulk. Jakaitis paskelbė karo stovį ir paskyrė komendantą, ku ris pradėjęs eiti jam pavostas parė gas, perėmė savo žinion Kėdainių mie sto ir apskrities policiją. Kodai nių geležinkelio stotyje stovėjo at sargoje šarvuoti traukiniai, kurie tuojau buvo pradota ruošti kovon, bet garvežių įkaitinimas tęsesi ilgai ir todėl šarvuočiai negalėjo greitai laiku pasiekti Kauno, kur bū ty įvarę smurtininkams daug baimės.
(Bus daugiau)

MEILĖS MALDA
Vertė A.Vilutis

Visi kalbame širdies gilumoje meilės maldą ir kelionės ilgyje stumiamė dieną iš dienos it karolius mūsų saldžiausio rožančiaus ir taip iki mirties.

Meldžiamės meilei, kada gimsta pavasaris ir kada ateina ruduo, meldžiamės, kada mus vasara gaivina ir kada slėgia žiema; meldžiamės kada mūsų širdies gilumoje pradeda temti.

Meldžiamės meilei visuomet, kada siela pabunda ir pakilusi skrenda, kad susijungti ir sukrauti lizdą ant vienos šakos, kad duoti gyvybę gyvybei ir, kad daryti taip, kaip saulės šviesa, kad apvaiso žemę....

Visas pasaulis kalba meilės maldą žemė meldžiasi debesims ir debesys kalnams, jūrų vilnys meldžiasi slaitams ir slaitai sūrioms putoms...

Baltos peteliškės poromis skraidydamos poromis meldžiasi iš meilės, meldžiasi bučiuodamosi oro šnabzdė - jimuose ir kas bučkis augalų pavėsiuose gimsta žiedai....

Krūmuose paukščiai giedrią naktį gieda, gieda savo skausmą ir iš tų atsidadėjimų ir maldų gimusių ilgėsyje gimsta kiti paukščiai, kiti atsidusėjimai; gimsta giedodami chore.

Augalų meilės malda, kurią vėtro neša - yra sėklos, kurių laukia kiti augalai, kadsuglausti lūpas ir išskleisti žiedus per pasibučiavimą.

Kaip paukščiai ir augalai, kaip vėjai ir vilnys meldžiamės meilei; gyvename jausdami amžiną apsikabinimą iki iš gilumos apvilimų prie kurių meilė mus skatina, išeis šviesa..

(tęsa iš 3 pusl.)

didesnis asmeninis veikimas; atvira veikimas, suliejęs mūsų pajėgas į vienatinį pažibos laipsnį.

Kam vengti pasitarimų? Eikim į visuomenės gyvenimo saulę, galinčią uždegti mūsų jautresnę žmonijos meilę širdyse, o mūsų žodžiai nebus sau so proto padaras, bet kaip po žiemos atgimstančio pavasario vaisius.

Todel lai kiekvienas iš mūsų, praveręs savo sielos uždarus duris, parodys savo gyvenimo mokyklos išdavinius, sujungdamas grandinėle savo siekinius su taikomojo metodo žygių prasmingais uždaviniais.

Tuomet nebusisėstūmė savo asmeninės laimės žygius į šaltąjį kapą.

P. Erūnas.

LIETUVOS KAIMYNAI.
(Ab. Krimas)

Anglai
Anglai lenkui kortas buria,
Šnibžda iš patyko. .
Siūlo Vilnių mums de jure
O del fakto - špygą.

Anglai sako: - Būkit ramūs, -
Kito kelio nėra, -
Norim šliaužt per jūsų žemę
Į SSSR - rą -
Lenkai

Rask mandresni gaspadorių,
Kaip kaimyną lenką...
Namas - vien iš koridorių
Ir dar nepakanka.

Prašo ciocią, prašo dėdę, -
Sako, kad jam noris,
Į Liepoją ir Klaipėdą
Kad būt karidorius...
Dėdės ductinebenori, -
Mat, bijoti imas,

Kad pro naują karidorių
Gali kilt traukimas.
Vokiečiai
"Deutschland Deutschland über alles"
Skamba po Klaipėdą.

Ir lietuviškos avelės
Šieno nebeėda.
Žiūri jos sau į Berlyną,
Net joms širdis plyšta:
Ponas Rogge su mašina
Ilgai nebegrižta.

Ir Klaipėdos avys verkia, -
Šieno nebeėda.
Sako, jog be rente - markių
Jos pras... Klaipėdą.

Latviai
Latviai mūs geri kaimynai
Tik sukilt nemoka.
Vieną kartą pamėgino
Ir apmirė iš strioko.

Jie temoka vien pradėti,
Bet nemoka baigti.
Reikia, mat, drąsos turėti
Tokiam vožnam daikte.
Sušlamės kas nors palovy, -
Latvys - tuoj pabunga...

Tad ir tempe po senovei
Savo valdžios jungą.
SSSR
Šaunūs ir eseseriečiai, -
Tai iš karto matos.

Jie, kai reikia, pasikviečia
Mūsų diplomatus.
Pripažinę mus de jure, -
Kad nekiltų barniai, -
Lietuva de fakto kūrta
Smolensko gubernėj.

Visą žemę jie pertvarko
Ir nežiūri nieko.
Jie iš mūsų arklius perka,
Asilius palieka...

GERIAUSIAS PASIRINKIMAS

Komunistas, bėpartysis ir žydas po sėdžiauja tėmoj: kur jie norėtų būti palaidoti po mirties.

Komunistas pareiškė:
-Aš norėčiau, kad mane paguldytų kartu su Lenino mauzoliejum.
Bėpartysis norėtų, kad jį palaidotų Katedros urnose.
Žydas visai tyli.

-Na, o jūs, - klausia jo, - kur norėtu met gulėti?
-Žinote ką, - atsako jis po nekuriotylyėjimo. Aš norėčiau, kad mane paguldytų kartu su Sone Ciperovičaitė.

-Atsiprašau, - kreipiasi į jį, bet juk Sonė Ciperovičaitė gyva.
-Na, o aš ką? - Miręs?

TVARKOS ir RAIMUMO SĄLYGA

-Tikras esu, kad jeigu visi komunistai eity Lenino pėdomis, tai visame pasaulyje užviešpatautų tvarka ir ramybė....
-Bet Leninas jau miręs....
-Taigi ir būtų ramu, kad visi bolševikai jį pasektų.

POLITINIAI PIETŪS
(Rojaus Mizararokui-gamina B.B.)

I Patrova. Žalibarščiai.

Buvo labai karšta.
Ant kampo dviejų gatvių, Rojūj netikėtai susitiko ponas Dievas su vyriausiuoju peklos chefe - su patim ponu Licipierium.

Sustojo atatinkamųj distancijoje.
Juk, žinoma, kad konkuruojantieji biznieriiai viens kitam rankos nepaduoda ir retai kada tesikalba, bet čia, toks netikėtas pasimatymas! Biznieriiai pradėjo kalbėtis: žinoma, iš pradžių "bon dias" na, o paskui - kiek vienas apie savo biznį.

Po medžiu "pikto ir gero pažinim" sėdėjo visoj nuogumoj Adomas ir Ieva. C ant šakos to medžio tupėjo gaidys.

Žinote, kad konkurentai visuomet viens antram primeluoja bi tik save išaukštinus, taip ir šie pradėjo viens antram pasakoti apie savo "zundaunus" išradimus, kuriuos jie noriis leisti į rinką - mūsų žemėje, žmonijos susirūpinimui.

Piktas jų balsas buvo užkimes ir nabagas Adomas turėjo įtempti ausis, kad išgirdus bent atskirus žodžius.

Staiga, veik tuo pačiu momentu jie išsipasakojo, kad pagaminę kaipo naujieną dvidešimt amžiu du nepaprastai kraugeringus gyvulėlius, kuriuos jie rengiasi dovanoti karališkiems zoologijos sodnams Maskvoj ir Ryne.

Adomas nesuprato gerai žodžių, bet jie skambėjo labai panašiai į Trocki ir Mussolini....

Pradėjo smarkiai rietis, būk vienas antram pavogęs patentą, ir bemaž ko nesusimušė... žinoma, tokiems ponams ir neišpuola muštis. Užėjo policininkas ir valdovc balsu pasakė: "prašau išsiskirstyti"!... Valdžios atstovo paklausė, tik išsiskiriant viens kitam liežuvius parodė ir vėl sykiu susuko: "jie yra mano"!

Adomas ir Ieva žvilgtelėjo viens į kitą.
Adomas primerkęs kairią akį tarė Ievai: "kaž kas man atrodo, kad šie abu meisteriai susitaikys, o tik tie kurie per savo kvailystę pirks jų prekę - labai apsigaus"....

Gaidys ant medžio suplasnoje sparmais ilgai ir klaikiai užgiedojo.
Ieva mirktelėjus dešimta akimi Adcmui, tarė "jis kaž ką bauriai juokiasi, ant sekmadienio tu turi jam galvą nusukti..."

NAUJI LIETUVIŠKI PRIEŽODŽIAI
Išikabino, kaip tautininkai į konstituciją.
Išsižiojo, kaip ateitininkai po perversmo.

Sugriovė, kaip liaudininkai bažnyčią.
Vedė, kaip buvusi valdžia į bolševizmą.
Gudrūs politikoj, kaip mūsų socialdemokratai.
Sklandus, kaip gruodžio 17 dienos perversmas.

PRIEŽASTIS
-Kodel tu, Jonai, leidai savo žmogui plaukus nusikirpti?
Buvo tokie gražūs, ilgi plaukai!
-Matai, aš jai dažnai primindavau, kad moteries ilgas plaukas, o trumpas protas, tai ji emė ir nusikirpo.

NEGYVENA BET KANKINASI
-Jums uždraustas įvažiavimas į Lietuvą. Klėno leidimu jūs čia gyvenate?
-Aš negyvenu.
-O! ką gi jūs darote?
-Aš kankinuosi!!!

ooOoo

LIMONADA S
(M. Zosčenko)

Aš, žinoma, žmogus negeriantis. Jei kada ir išgeriu - tai iš mandagumo arba padorių kompaniją palaikydamas.

Daugiau dviejų bonkų iškart - man nieko nereikia ištuštinti. Sveikata neleidžia. Pameni, kartą per savo va duves išsrėbiau gerčią,

Bet tai buvo jaunystėje, kuomet krutinėje širdis pasėlusiai plakėsi ir galvcj kuždėjo visokios mintys, o dabar pasenau.

Amdai pažįstamas veterinarijos folčeris, draugns Ptčininas apžiūrėjo mane ir, žinote, net išsigando. Pradėjo virpėti.

-Pas tamstą, sako, pilnadevalvacija. Kur, sako, kepenos, kur puslė - pažinti nėra jokios galimybės. Labai, sako, tamsta susinesiojai.

Norėjau aš tą felčerį sumušti, bet vėliau atslūgau.
Tegu, manau sau, pirma nueisiu pas gerą daktarą - persitikrinsiu.
Daktaras jokios devalvacijos nerado.

-Organai, sako, pas tamstą gana gerai stovy. Ir puslė, sako, visai padori ir nepersisunkia. Kas liečia širdį - dar labai puiki - dargi, sako, platesnė kaip reikia, bet, sako, liaukis tamsta gėręs, kitaip mirtis gali labai naturaliai ateiti.

O mirti, žinoma, nesinori. Aš mėgstu gyventi. Aš žmogus dar jaunas. Man per nepriklausomybę tik penkias dešimt trys metai pasitvirtina. Galima sakyti, pilname jėgų ir sveikatos gerume. Krutinėj širdis plati. - Reikia, manau sau, iš tikrųjų mesti gerus. Žinau ir mečiau.

Negeriu ir negeriu. Valandą negeriu, dvi valandas negeriu. Apleptę valandą, žinoma, nuėjau papietauti į valgyklą.

Suvalgiau sriubą. Virtą mėsą pradėjau valgyti - ncris užsigerti.
-Vietoj, manau sau, stiprių gerimų - paprašysiu ką nors švelnesnio - mineralinio vandens arba limcnado. Šaukiu.

-Ei, - sakau, - kuris man čia porviją padavinėja - nešk man, vištos tavo galva, limcnado.
Atneša, žinoma, man limcnadą ant inteligentiškos taos. Pripila į stiklinėlę. Degtinė. Prisipyliu dar. Dievaž, degtinė. Kas per velniai! Prisipyliu likučius - pati tikriausia degtinė.

-Nešk, šaukiu, dar.
Tai, manau sau, ir prasidėjo. Atnešė dar.

-Aš, sakau, limcnado prašiau, o tu ką nešioji?
-Tai kad, sako, tas pas mus visada limcnadu vadinasi, jau iš senų laikų. O natūrališko limonado, dovanokite, nelaikome - vartotojė nėra.

-Duok šen, sakau. Pilk.
Taip ir nemečiau. O noras buvo didelis. Tik štai aplinkybės pakliudė. Kaip sakma - gyvenimas diktuoja savo įstatymus. Reikia pasiduoti.

VESTUVIŲ PERVERSMAS
-Žinai, tamsta, vestuvės padaro didelį perversmą žmogaus gyvenime.
-Aš manau!
-Pirmiau aš buvau viona, kasdien lenkydavu mane dabartinis namo vyras o jė draugas sėdėdavo restorane. Dabar visai kitaip.

-O kaip gi dabar?
-Dabar mano vyras sėdi restoranuose, o jė draugas lanko mane kiekvieną vakarą.

Vertė R.

I S V I S O P A S A U L I O

V I E V T O S Ž I N I O S

ATVIRAS LAIŠKAS

DIDELIS GAISRAS LENKIJOS

Iš Krokuvos praneša, kad istori- niuose grafo Zarnovskio rūmuose neto li Candomiorz kilo didelis gaisras, kuriame sudegė 8 žmonės ir 7 sužeisti. Rūmuose buvo sukrauta dideli meno turtai, vieni iš didžiausių privačių meno rinkinių visoj Lenkijoje, tarp kitų brangių daiktų žuvo ir keletas Rembrandto paveikslų ir daug garsių viduramžių knygų.

GIRDĖJO SAVO LAIDOTUVIŲ GIESMES

Sav. Valst. miest. Lurdaj, p-lę Faunie Broyles pritrėnkė į galvą krintantis medis. Manant, kad jį mirtinai užmušta, buvo pašarvota ir paguldyta į karstą. Nors ji buvo užsimerkusi ir visai negalėjo pajudinti nė vienos savo kūno dalies, bet viską su prato ir girdėjo savo laidotuvių giesmes taip pat giminių raudojimą. Apimta didžiausio išgaščio, kad ją gyva nepalaikė, sukaukus visą jėgą pajudino vieną blaustieną. Tai pastebėję brolis ir tuojau buvo griebtasi priemonių ją atgaivinti, kas laimingai pavyko.

SUNKI ANGLIJOS ŪKININKŲ PADĖTIS

Londonas. Anglijos žemuosiuose rūmuose kolias valandas buvo svarstoma sunki ūkininkų padėtis. Anglijos ūkininkai skundžiasi, kad dėl didelio importo žemės ūkio produktų, kurie numuša šalies produktų kainas, jie negali išlaikyti konkurencijos ir turi verstis su nuostoliais. Šiam klausimui išrišti numatomas tik vienas būdas, tai apdėti užsienio produktus dideliu mokesčiu, bet šis pasiūlymas buvo atmetas 258 balsais prieš 107, nos, sako, ūkininkų padėti mažai pagerintų ir tik pakeltų maisto produktų kainas.

SUAREŠTUOTI KOMUNISTAI LENKIJOS

Varsava (Havas) Šiomis dienomis policija sulaikė komunistų grupę, kurių tarpe yra daug agentų iš Rusijos. Atrasta daug slapty spaustuvių ir suskaičiuojamas vietos komunistų su Maskva.

SU BŪRINIŲ LAIVELIŲ APLINK PASAULĮ

Berlynas, (United) Kapitonas Karl Kirchois atplaukė iki upės Elba, baigdamas tuo savo kelionę aplink pasaulį su mažu būrinium laiveliu. Kelionė tęsėsi du metus.

STEBUKLINGA SALA

Tango Islands. 1885 metais Ramiojo vandenyno pietinėje dalyje iškilo iš po vandens sala, kurios aukštis buvo 150 pėdų virš vandens. Žemėlaipiai braižytojai tuojau ją pažymėjo savo žemėlapiuose ir pavadino Falkno sala. Bet, dėje, sala greit išnyko. 1898 metais sala vėl pasirodė ga rudama iš karščio. Po to vėl išnyko ir 1900 met. vėl pasirodė 6 pėdų virš vandens paviršiaus. Greit ji vėl pasinėrė ir per 20 paskutinių metų nulat iškildavo ir pasinerdavo.

Dabar angly agentas ir konsulas Tango salose praneša, kad teji sala vėl pasirodė. Angly karė laivą "Lamburman" komanda, kuri ją matė praneša, kad dabar ji yra daug didesnė - 1 mylios ilgumo ir 1.430 yardų platumo jos krantai 300 pėdų aukštumė nuo jūros paviršiaus ir viršus išlengvo kyklą prie kraterio.

TRAGINGA MIRTIS

Tokio. Kapitonas Mizuki ekskomentantas kreiserio "Jintsu" nusižudė dėl to kad buvo kaltinamas laivą katastrofoje, kur žuvo laivas ir 111 jūrininkų.

SUAREŠTUOTI MONARCHISTAI RUSIJOS

Maskva (United). Apart 11 kontrarevoliucionierių areštuotų lapkričio mėn pabaigoje, dabar vėl suareštuota 5 asmens su pulkininku Zelinskiu priekšakyje, kurie itariami varę antisovietinę propagandą Odesoj.

Taip pat suareštuoti 6 buvusio caro karininkų sūnūs už palaikymą ryšių su emigrantais monarchistais Kijevoj ir už špionažą.

NYKSTA DEMOKRATIJA EUROPOJ

New-York (International) Vienas New Yorko dienraštis talpina korespondenciją iš Paryžiaus kurioje sakoma, kad demokratizmas Europoj baigia bankrotuoti ir beveik visur pradeda išsigalėti diktatūra.

KINŲ PIRATAI APIPLĖŠĖ FRANCŪZŲ LAIVĄ

Londonas. (Havas). Žiniomis iš Shanghai, francūzų laivą Shunhang pakeliui į Shasi apiplėšė kinų piratai. Daug užmušta ir sužeista keleivių.

KALĖDŲ DOVANA

Beuthen, Silezijoje, Frau Derner, miesto gelžkelio buhalterio žmona, įteikė savo vyrui nepaprastą Kalėdų dovaną, pagimdyma koturias mergaites, kiekviena iš jų sveria po tris svarus.

Silezija, matyt, mėgsta ketverius, nes praėjusiais metais apie tąpatį laiką šeimosyje Oppoine irgi buvo toks pat atsitikimas.

RADO AUKSINĖ KARSTĄ

Guatemala City, Zaculeno kasyklose rado masyvinį auksinį karstą su nepaprastai gerai užsilikiuse mumi ja. Karstas duoda nepaprastą meną vyzdį. Šis radinys sukėlė didelį su sijdomavimą geografinis ir istorijos tyrinėtojų tarpe. Į radinio vietą rengiama ekspedicija, kuri tyrinės, ar ten nėra daugiau užsilikiusių meno brangenybių.

NUSKENDO LAIVAS

Paryžius. Iš Chercourgo praneša, kad Siaurės Francijoje pakrantėse siaučia didelės audros, kurios pasunkina, šiame uoste, laivą "Senate no Raymond".

NELAIMĖ ORE

Madrydas. Vienas pašto orlaivis, kuris skrydo į Afriką užsidedė ore ir nukrito ties Matrilium ir vandenyną. Būtu prigėręs lakūnas ir jo sarkelivininkas, jeigu ne Madrido cirkakto aktoriai, kurie tuo metu maudėsi vandenynė ir juos išgelbėjo.

POLICININKŲ MUŠTYNĖS SUV. VALST.

South Pittsburg. Iš priežasties pramonės darbininkų streiko kilo policijos tarpe ginčai kurie perėjo į kruvinas muštynes. Muštynės įvyko didžiausioj gatvėj ir buvo pavartoti revolveriai.

Mušio pasokmės-6 užmušti ir 4 sužeisti.

Užmuštųjų tarpe figuruoja: šerifas, šerifo padėjėjas, vienas ekskomisaras ir policijos viršininkas.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ROMOJ

Roma. 27. XII, Šondien, prie ežero Nemi 33 kilometrai nuo Remos, įvyko žemės drebėjimas, kuris tęsėsi 20 sekundžių.

Drebėjimas buvo stipriai jaučiamas visame mieste, kuris žmėnėms įvarė daug baimės.

Apardyti du namai, Genzano ir Vallori rajonuose, žmonės turėjo nuost.

BOMBU SPROGIMAS BANKUOSE

Kučių dieną apie dvyliką valandą mieste centre, San Martin ir Florida gatvėse, vienas paskui kitą pasigirdo du smarkūs sprogoimai, kurie staiga sukėlė didelę paniką žmonėse. Iš bėgančių laukan klientų ir tarautojų buvo tuojau patirta, kad pasikėsinimas prieš žmonių gyvybę, priešingai laiko dvasiai "Taika ir ramybė visiems žmonėms" buvo padarytas The First National Bank of Boston ir The National City Bank of New York, kuriuose sprogo nepaprastai didelės jėgos bombos.

Boston bankas visai mažai nukentėjo, nes bomba nesprogo, o tik su dideliu trenksmu išlėkė liepsnos kamuly. Ištyrus bombą pasirodė, kad ji sveria apie 30 kilogramų ir buvo blogai padaryta.

Žymiai nukentėjo New Yorko bankas kuriame bomba sprogo pilna savo jėga. Sugriauta visas raštinės įrengimas, išmėtytos knygos ir visos pusės nukritęs tinkas nuo lubų ir išbyrėję visi langai. Čia nukentėjo ir žmonių. Buvo sužeista ir nugabenta į Asistencia Publica 16 asmenų, jų tarpe vyriausis banko direktorius p. J. F. Little ir vice-direktorius p. Huber del Vale.

Manoma, kad New Yorko banke bomba buvo padėta telefono budelėj prie lifto aptiniame aukšte, nes vaikas aptarnaujantis liftą matęs, kad prieš pat sprogo ją įėjęs žmogus su šėrota, kuris jam atrodęs pilnas ir sunkus. Iš pradžių buvo itariama, kad New Yorko banke bomba padėjo įsunkinti sužeistųjų Manuel Taboada, ispanas 31 metų amžiaus. Jis buvo vedęs ir žmonos parodymais buvęs vienos vyno prekybos firmos keliaujančiu agentu. Įtartas buvo tuo, kad jis tą dieną buvo banke ir siūlė tarautojams pirkti šampang, be to turėjo su savim čemodaną panašų į tą kuriame buvo padėta bomba Bostono banke. Jis buvo sunkiai sužeistas ir nugabentas į ligoninę, išgulėjęs be sąmonės iki sekmadienio numirė. Policija darė smulkius tyrinėjimus jo įtarimų patvirtinti, bet nieko įtartinio neradė kaltinimą atsaukė.

Sekmadienį buvo padaryta daug krantių anarchistinių organizacijų buveinė, bet nieko įtartinio nesurasta.

Del sprogoimo priežasties suimta apie 60 asmenų, daugiausia darbininkų, kurie laikomi policijos žinioje.

MITINGAS

Š. m. gruodžio m. 25 d. Komunistinė Apšvietos Draugija suruošė viešą mitingą paminėjimui susaudytų 4 komunistų fašistinės valdžios Lietuvoje. Kalbėjo žymesni Apšvietos Dr-jos ir Rytų jaus vadai: Undraitis Švedienė, Stalioraitis, Baltušnykas ir Rokas Mizara (pasivadinęs M. Rasoda).

Publikos susirinko virš 100 asm. Grojo internacionalą, dainavo "Laisvės" choras ir rinko kokiam tai tik slui aukas.

Pažymėtina, kad šie narsūs komunistų agitatoriai, vieton apgailėstauti žuvusius-kaip tik mokėdami šmeižė dr-ją "Lietuvą" ir jos leidžiamąjį laikraštį "Balsą", vadindami jį fašistiniu, skelbdami jam boikotą ir t. p., tik, matomai, pamiršo išnešti prieš "Balsą" keletą rezoliucijų, čia tai jau tikrai naujiena, bet galima laukti, kad tokias paraišys ir privačiai.

Atsilankiusieji užsilaike ramiai.

VISI SKAITYKITE IR PLATINKITE

B A L S A S

GERBIAMOJI "BALSO" REDAKCIJA

Kadangi "Brazilijos Lietuvis" mano šio laiško nepatalpino, tad prašau būti maloniai patalpinti jį "Balso".

"Brazilijos Lietuvis" 14 Nr. pasirodė p. J. Ruškio, dabartinio Brazilijos lietuvių organiz. "Aušra" pirmo ninko "Aušros" statutu "kritika" del kurios, aš kaip vienas iš tų statutu autorių ir "Aušros" kurėjų turiu štai ką pasakyti. "Aušrai" statutai buvo ruošiami žmonių kurie gerai apsi pažinę su kultūringu Vakarų Europos kraštų organizacijomis bei jų statutais. Jie parašyti vadovaujanties Austrijų Kulturbundo, Francūzų kultūros bei ekonomijos Liono dr-jos "Achilles" ir Italų visoje Lombardijoje žinomus jaunime kult. bei ekon. organizacijos "La Primavera". Tad jų sistėma nėra Stankaičio "išmislas" kaip p. Ruškys ner tai įkalbėti tuos statutus išsirdėdęs kritikuodamas, bet santrauka tų statutu kuriuos rašė gal gudresnės galvos neg mūsų kritiky.

Be to "Aušros" statutu rašytojų tarpe buvo ir tokių žmonių, kurie iš mažens dirba įvairiose lietuvių organizacijose ir turi pakankamai patyrimo. Nekalbėdamas atskirai del kiekviono kritikos užsipuolimo, kuriuose visur kyšo mažas nusimanymas organizaciniuose reikaluose, visiškai nežinojimas pagrindinių pastovaus statuto reikalavimų ir neturėjimas supratimo apie kitų kraštų panašias organizacijas bei statutus-turiu pasakyti, kad "Aušros" statutai yra geri, pastovūs ir jais vadovaujanties darbu netik neat-siras formalių kliūčių, bet priešingai-visur bus juridinis pagrindas, nes visa statutucėse įmatyta. Jeigu kas dabar išpildyt negalima-tai tas nieko blogo nedaro. Jei dabar negalima-tai gal už metų už dviejų bus galima ir tada nereiks statute daryti pataisy, nes jame visa įmatyta kas galima dabar ir kas bus galima organizacijai sustiprėjus. Jei yra organizacijoj pusėtinai priežiūros organų-kuo p. Ruškys asmeniai nepatenkintas (Taryba, Revizijos komisija ir Teismas)-tai del to galima tiek pasakyti, kad tyros sąžinės Valdybos pirmininkui fa priežiūra jei ji dar didesnė būtų-nieko blogo nedaro. Jos bijo tik blo gos valios žmonės... P. Ruškys žodyje "progresyvus" kuris kilęs iš latynų kalbos žodelio-"progresar"-dirbti, veikti, priekin žengti, imato "išsk - vos rojaus čezviciaką". Na, jcu jei gu draugijos pirm. yra ant tiek nai-vus, tai aišku, kad jau ir visas statutas atrodo bausiu-partingu, kažkokiu misteriozišku... prie kurio jis vėrs tik į dr-ją koją įkėlęs negali, (o gal bijos) nieko voikti ir beveik kiekvioname "Braz. Liet." Nr. rėkia, kad statutą būtina reikia keisti. Blogas toks pirmininkas, kuriam modyninis-platus statusas darbą trukdo... Del statuto obalsio galima tiek pasakyti, kad jis buvo įrašytas del to, kad "Aušra" yra kultūrinė organizacija, o šios organizacijos visos turi obalsius. Taip yra užsienio-s-taip Lietuvoj. Obalsis-tai keliuose žodžiuose organizacijos kredo. Priimant narius, pirmininkas nieko jų "nеспaviedoje", nebent taip yra tik p. Ruškio gerai žinomajame "Pavasaryje", Šventos Zitos Draugijoje ir "Lietuvos Ūkininkų Sąjungoje" kur iš tiesų be "spaviednės" nopriimama nariu. Jei p. Ruškys "Aušros" obalsyje ir kituose "Aušros" statuto paragrafuose imato kokią tai "spaviednę", t. y. "pavasarišką" tvarką ir jei taip pradėjo daryti-tai aišku, del ko iš (tęsinys paskuniam pusl.)

MOKYKIMĖS VIETINĖS KALBOS

Ketvirta pamoka

Tariamieji lyčiaženkliai: Vienam daiktavardžiui vyriškos giminės varto jama lyčiaženklis un arba uno pav. un muchacho-vaikas. Daugskaitai (daugeliui) daiktavardžių tariamieji lyčiaženkliai visai nevartojami (praleidžiami) pav. muchachos-vaikai.

Apert tikrinių ir tariamųjų lyčiaženklių yra dar taip vadinamas bendris lyčiaženklis lo. Jis vartojamas dažniausiai prieš būdvardžius (daikto būdą), bet tik tada kuomet tas būdvardis atstoja daiktavardį (daikto vardą) pav. lo bello-grožis, lo blanco-baltumas. Žodžiai gražus ir baltas pa rodo daikto būdą, bet iš jų paeina žodžiai grožis ir baltumas jau bus daiktavardžiai, todėl prieš juos ir vartojamas žodelis lo.

Įvairūs klausimai.

Que haremos?
Que se ha de hacer?
Que hay que hacer?
Que tenemos que hacer?
No se que hacer
Que me aconseja Vd. que haga?
Que haría Vd. en este caso?
Si yo estuviera en el lugar de Vd.,
Que dice Vd. de eso?
Que le parece á Vd. de eso?
Llegó el amo?
Entiende él?
Lo duda Vd.?
En que esta Vd. pensando?
Se marcho él?
Hasta donde vá Vd.?
Va Vd. alla?
Esta abierta la puerta?
Están cerradas las ventanas?
Cuánto le debo a Vd.?

Ką veiksime?
Ką reikia daryti?
Ką turime daryti?
Nežinau ką daryti
Ką tamsta patarsi man daryti?
Ką tamsta darytum tokiam atsitikime
Jeigu aš būčiau tamstos vietoje...
Ką tamsta pasakysi į tai?
Ką tamsta manai apie tai?
Ar šeimininkas atvyko?
Ar jis supranta?
Ar tamsta abejoji apie tai?
Apie ką tamsta manai?
Ar jis išvyko?
Iki kur tamsta vyksti?
Tamsta vyksti į ten?
Ar durys atidarytos?
Ar langai uždaryti?
Kiek aš tamstai skolingas?

Daiktavardžiai (daiktų vardai)

Table with 4 columns: Rašosi, Tariasi, Rašosi, Tariasi. Lists various nouns in Lithuanian and Spanish.

INFORMACIJOS

Vietos valdžios įstaigos su kurio mis lietuviams dažniausiai tenka tu rėti reikalų.

Departamento de Policía, Moreno - 1755, išduoda Cedula de Identidad. (vietos asmens liūdymai) ir Certifi cados de Buena Conducta (ištikimybės liūdymai gavimui darbo ir kitiems rei kalams).

Departamento de Trabajo (Darbo De partamentas), Córdoba 1470. Čia riša mi nesusipratimai tarp darbininkų ir darbdavių.

Asistencia Pública, Esmeralda 66. Nemokama medicinos pagelba, sveikatos patikrinimas ir gydymas. Be to išduo da sveikatos liūdymus pastojimui į darbą.

BALSO RĖMĖJAI

P.A.L.D.-jos "Lietuva" Spaudos fondui per šią savaitę aukavo: Br.Steponaitis \$20.-, V.Kibartas,

PINIGŲ KURSAS

Table with 2 columns: Currency, Price. Lists exchange rates for various currencies like vokiečių, belgy, reisy brazil, etc.

I. Švambaris K. Rakutis po \$3.-, E. Butke vičius, J. Viktoravičius, A. Jurgelevi- čius, V. Sabastinavičius, J. Stonis ir M. Marčiulionis po \$1.- Visiems aukavu- siems redakcija širdingai dėkuoja.

ATVIRAS LAIŠKAS

(tęsa iš 5 pusl.)

šimtanarės "Aušros teliko tik ke liokia narių.

Ruškys siūlydamas statutus keisti išvieno kalba "apie moralinių reikalų aprūpinimą". Dabartiniame statute, jei gu kalbama apie platų ir racionalų kultūrinių bei ekonominių reikalų tvarkymą, tai jis rėkia būk čia "neiš manantys" autoriai per daug užsibrė žę, o statutą keičiant, jis įneša dar visai naują ir nesuprantamą "moralų reikalų rūpinimą". Kaip tie "moraliai reikalai" bus "rūpinami" - tai tik jam vienam težinoma. Gal taip kai "moralinė" Krikdemy valdymo laikais Lietu- voj, kad piliečius policija kontro- liavo ar jie eina išpažinties ir ar lankosi į bažnyčią (Pavyzdžiai iš Ra- seinių). Kitaip tuo tarpu ir supras- ti negalima, nes p. Ruškys dar nieko "Aušroj nepadaręs, slapta be valdy- bos žinios (?) - kaip praneša jo bendra darbiai, pasiuntė visų Brazilijos lie tuvių vardu Lietuvos Metropolitanui Skvireckui sveikinimą, prašydamas tuó tuojuau prisijusti "Dvasios tėvą" (kuni gą) nes be jo girdi, visai Dievas Brazilijos lietuviams nepadedas... Tų pačių asmenų žiniomis, buvęs ant- ras panašus laiškas pasiustas Smeto- nai Liet. prezidentui kuriame atsip- rašoma už "netikėlio" Stankaičio pėri mą į kailį, pasižadama ištikimiausiai jam (Smet.) tarnauti ir Brazil. lietu vius vesti tuo keliu kurį Smetona nu rody. Į pagelbą sau prašė tuoj at- siųsti "gerą" konsulą... Šitą dalyką p. Ruškiui atlikti pažangiųjų Brazil. liet. vardu "Aušros" statutai - nė kiek netrukde, bet tiesioginiai veikimui "trukdo"...

Baigdamas šį laišką, reiškiu vil- ties, kad Brazil. lietuvių nežiūrė- dami jokių pavojų kurie jiems gręstų iš p. Ruškio bloko, vistiek parodytu savo rimtumą ir del fašistinių bei nemokšiškių užuogaidų, negriauly orga nizacijos pagrindų, keisdami, kraipy dami, ardydami jos gerus statutus.

Jonas Stankaitis

Buenos Aires, 20.XII.27.

NAUJAI ATVAŽIAVUSIEJI LIETUVIAI

Š.m. gruodžio mėn. 27d. laivu "Sie rra Cordoba" atvažiavo sekantieji lie tuviai: Antanas Zabulionis, Jonas Ja kubonis, Anelė Jakimaitytė, Kazys Račkauskas, Stasys Ryliskis, Antanas Cepkevičius, Teofilė Čepurnienė, Bro nė Reinytė, Adolfas Gurskis, Jonas Krisčiūnas, Kazys Liačas, Jurgis Ja- keliūnas, Zigmąs Turcinavičius, Ka- zys Vaitekūnas, Stasys Prakupavičius

Juozas Adomaitis, Bronius Čekus, Adol fas Kvietkauskas, Ignacas Vagdaris, Barbora Gričienė, Vladas Kalauskas Stasys Kaminskas, Motiejus Labanaus- kas, Agnė Damijonaitė, Juozas Vierai tis, Nikodimas Skrandžius, Pranas Na ruševičius, Julijonas Gailiūnas, Ed- mund Petkevičius, Petrė Norkaitytė, Augustas Jarusiūnas, Juozas Baltaplu kis, Antanas Anilionis, Emilija Nor- muntaitė, Leonora Jakubonaitė, Anta- nas Sabalis, Antanas Ramanauskas, Juo zas Juškevičius Stasė Bakutytė, Izi- dorius Urbanavičius, Teodōras Jadlau skas, Marcelė Talockytė, Albina Sur- dokaitė, Juozas Zokas, Antanas Grama uskas, Vincas Gramauskas, Antanas Sud nis, Glebus Gabrys, Stasys Aladavi- čius, Mečislovas Kaminskas, Mikas Sta sevičius, Petras Vasiliauskas, Ele Gors daitė, Stasys Stankevičius, Vladas Ulevičius, Vac. Biziulevičius, Vincas Lazdauskas, Ona Balčiūnaitė, Juozas Godzis, Stasys Stabinskas.

UŽSIPRENUMERUOKITE "BALSA"

F. MISSLER G.m.b.H. BREMEN

Representante: O. HENZ E Buenos Aires San Martin 666

PIGIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS pinigų persiuntimas į Lietuvą LAI V A K O R T Ė S iš Lietuvos ir į Lietuvą tik geriausiais laivais Puikus patarnavimas

Per 20 metų visiems lietuviams ž i n o m a į s t a i g a

P R A N E Š I M A I

LIETUVOS KONSULATAS, praneša pi- liečių žiniai, kad dar neužsiregist ravusieji privalo registruotis. Paso galiojimui pasibaigus, reikia jį pra tęsti. Gyvenantieji provincijoje už- siregistruoti gali prisiunčiant se- kančias žinias: vardas, pavardė, gi mimo vieta, profesija, paso Nr., ka da ir kur pasas išduotas.

Konsulato adresas: Anchorena 28, Buenos Aires.

P.A.L.D.-ja "Lietuva", praneša sa- vo narių žiniai, kad 1928m. sausio mėn 1d., dr-jos buveinėj calle Maipú 1280, šaukiamas nepaprastas dr-jos narių susirinkimas.

Susirinkimas prasidės lygiai 2 val. po piet. Visi nariai ir svečiai prašomi nesivėluojant atvykti.

Valdyba.

PAMESTI PASAI

Pamestą užsienio pasą Nr.6680 iš duotą Kaune balandžio 30d. 1927m. Kaziui Kazilioniu laikyti neturinti vertės ir radus pasiųsti į Lietuvos Konsulatą.

PAIEŠKOJIMAI

Paiešknu draugų: Mykolo ir Petro Aleknavičių ir Andriejaus Bukelio. Visi iš okupuotos Lietuvos. Svi- lionių kaimo, Adutiškio valsč. Šven čionių apskr. Į Argentiną atvažiavo prieš karą. Mykolui Aleknavičiui at- vežiau laišką ir fotografiją. Kaip neseniai atvykęs galėčiau daug nau- jienų papasakot. Prašau atsiliepti arba kas žino apie juos pranešti į Balso redakciją Antanui Kairiui.

PAŠTO IR KELEIVIŲ LAIŲ JUDEJIMAS SEKANČIĄ SAVAITĘ

- Laukiami atplaukiant: Sausio m. 2d. ALCANTARA Anglų iš Southampton 3d. C.P. POLONIO Vokiečių iš Hamburgo 3d. PRINCIP. GIOVANNA Italų iš Gėnova 4d. DEMARARA Anglų iš Southampton 4d. SOUTHERN CROSS Suv. Valst. iš New Y. 5d. LA CORUÑA Vokiečių iš Hamburgo Išplauks: Sausio m. 2d. VESTRIS Suv. Valst. į New Yorką 16 4d. GIULIO CESARE Italų į Gėnovą 10v. 4d. SIERRA CORDOBA Vok. į Bremen. 16v. 4d. MONTE OLIVIA Vok. į Hamburgą 13v. 5d. QUESSANT Francuz. į Havrą 19v. 6d. MENDOZA Francuzų į Gėnova 10v.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

B. GERUČIUI. - Tamstos straipsnis apie agencijas tilps sekančiame nu- mery. Rašykite daugiau.

B.K. ALGIMANTUI. - Tamstos straips- nius ir korespondencijas gavome, šir- dingai ačiū. Tilps sekančiuose nume- riuose. Prašome rašyti daugiau.

P. J. NUI. - Tamstos korespondenci- jos tilps sekančiame numery. Prašo- me rašyti daugiau.